تشکل های دانش آموزی

نگاهی به فعالیت ها و برنامه ها

معاونت پرورشی و تربیت بدنی

اداره کل امور تربیتی

به نام خدا

تشکل های دانش آموزی

(نگاهی به فعالیت ها و برنامه ها)

اداره کل امور تربیتی

پاییز ۱۳۸۹

سرشناسه : اداره کل امور تربیتی وزارت آموزش و پرورش
عنوان و نام پدیدآور : تشکل‌های دانش‌آموزی / اداره کل امور تربیتی وزارت آموزش و پرورش
مشخصات نشر : تهران: مهر برنا، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری : ۸۸ ص.
شابک : 978-600-147-001-1
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
موضوع : شاگردان -- ایران -- انجمن‌ها
شناسه افزوده : --
شناسه افزوده : --
شناسه افزوده : ایران. وزارت آموزش و پرورش. اداره کل امور تربیتی
رده بندی کنگره : ۱۳۸۹ ج۹ت۵/LA۱۳۵۲
رده بندی دیویی : ۳۷۱/۸۹۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی :۲۰۸۲۷۷۴

*** اداره کل امور تربیتی وزارت آموزش و پرورش**

عنوان کتاب : تشکل های دانش آموزی (نگاهی به فعالیت ها و برنامه ها)
گردآوری : اداره کل امور تربیتی وزارت آموزش و پرورش
ناشر : انتشارات مهربرنا- ۰۹۱۲۳۷۹۵۹۷۸- ۵۵۷۵۳۰۲۷- صندوق پستی : ۷۷۱۸-۱۴۱۵۵
ویراستار : سید اسماعیل هاشمی
حروفچینی ، صفحه آرایی و طرح جلد : انتشارات مهربرنا (فائقه پورمحمود)
لیتوگرافی ، چاپ و صحافی : نقش سبحان
تاریخ انتشار : ۱۳۸۹
نوبت چاپ : اول
تیراژ : ۱۵۰۰۰
تعداد صفحه : ۸۸

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۴۷-۰۰۱-۱ Isbn: 978-600-147-001-1

- **اجرا : شرکت تعاونی دانش و فن گستر برنا**

فهرست مطالب	**صفحه**

مقدمه

حرکت و فعالیت در امور اجتماعی ، این فرصت را فراهم می کند که ویژگی های درونی یک نوجوان رشد کند و فرصت بروز و شکوفایی استعدادهای نهفته در قبال این حرکت جمعی و این روحیه ی همکاری به دست آید .

در این راستا تشکل های دانش آموزی بهترین و مناسب ترین بستر برای فراهم سازی مشارکت فعال دانش آموزان در عرصه های گوناگون اجتماعی می باشد .

ضمن این که با استفاده از این امکان می توان، علاوه بر غنی سازی اوقات فراغت دانش آموزان همراهی آنان را به نحو شایسته ای در فعالیت های اجتماعی و گروهی چه در داخل و چه در خارج از مدرسه توسعه داد و موجبات تقویت و پرورش استعدادهای بالقوه ی این عزیزان را فراهم ساخت .

از این رو باید با توجه به رهنمود های مقام معظم رهبری با ایجاد تنوع در برنامه ها و فعالیت ها و با تقویت و هماهنگی بین تشکل ها سبب تعمیق بخشیدن به ارزش های والای اسلامی در میان قشر عظیم سرنوشت ساز کشور شد.

به همین منظور ، این مجموعه جهت معرفی تشکل ها ، آشنایی مخاطبین با اهداف و برنامه ها و ماهیت هر کدام از آنان ، ایجاد وحدت رویه با حفظ استقلال هر کدام از تشکل ها و همچنین تثبیت و قانونمند کردن فعالیت ها (عمومی – اختصاصی) تدوین گردیده است .

امید است به حول و قوه ی الهی بتوانیم در راه دست یابی به اهداف و اجرایی نمودن آن ها قدم برداریم . در پایان از همکاری صمیمانه ی روسای محترم تشکل های دانش آموزی اعم از سازمان بسیج دانش آموزی ، اتحادیه انجمن اسلامی ، سازمان دانش آموزی ، سازمان جوانان هلال احمر ، سازمان تبلیغات اسلامی و همچنین مدیر کل محترم امور تربیتی جناب آقای فخریان و محمد قائمی تهرانی و معاون محترم اداره کل امور تربیتی جناب آقای علی عراقی تقدیر و تشکر می شود . در پایان لازم می دانم از زحمات سرکار خانم اکرم احمدی مقدم و آقایان اسداله امینی و شاپور جهانجونیا که گردآوری مجموعه را به عهده داشته اند ، تشکر نمایم .

علی اصغر یزدانی

معاون پرورشی و تربیت بدنی

پاییز ۸۹

فصل اول

آیین نامه

شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی

مقدمه :

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی به رهبری حضرت امام خمینی (ره) زمینه مشارکت و مسئولیت پذیری همه آحاد جامعه به ویژه جوانان فراهم شد ، به نحوی که این حضور و مشارکت ، ضمن بیداری، آگاهی ، افزایش شعور و درک نسل پر شور انقلاب ، موجب ثبات و پایداری اهداف و آرمان های مقدس انقلاب اسلامی گردید و در تداوم و استمرار این حرکت الهی نهادهای خودجوش ، مستعد و انقلابی همچون اتحادیه انجمن های اسلامی دانش آموزان ، بسیج دانش آموزی و نیز سازمان جوانان هلال احمر و تشکل های دانش آموزی وابسته به نهاد امور تربیتی آموزش و پرورش در محیط مدارس ، با همراهی و همگامی دانش آموزان شکل گرفت و مشارکت دانش آموزان نهادینه و به دنبال آن توسعه یافت .

اکنون که انقلاب بزرگ اسلامی به حضور شاداب و با نشاط نوجوانان میهن اسلامی برای تعمیق بخشیدن به ارزش های والای اسلامی در میان این قشر عظیم و سرنوشت ساز کشور و همچنین مصون نگه داشتن آنان از هجمه های فرهنگی دشمنان و استکبار جهانی بیش از هر زمانی نیازمند است ، تقویت و هماهنگی برنامه ها و فعالیت های تشکل های دانش آموزی که تعداد قابل توجهی از دانش آموزان سراسر

کشور را تحت پوشش دارند و استفاده بهینه از این بسترهای طبیعی و رشد و تعالی دانش آموزان امری ضروری است .

ماده ۱. تعاریف :

۱/۱. تعریف شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی :

به منظور تقویت و هماهنگی برنامه ها و فعالیت های تشکل های دانش آموزی و تحقق مشارکت همه جانبه آنان ، شورای هماهنگی تشکل ها با حفظ استقلال تشکل ها ، انجمن ها و سازمان های دانش آموزی در انجام وظایف و مأموریت های مصوب آنان تشکیل می شود .

۱/۲. تعریف تشکل :

به مجموعه ای از دانش آموزان که فعالیت های تعریف شده ای را به صورت داوطلبانه ، مستمر ، فراگیر و مصوب اعم از دولتی و غیر دولتی در عرصه های مختلف اعتقادی ، فرهنگی ، اجتماعی ، هنری ، سازندگی ورزشی ، علمی ، دفاعی و امدادی و غیره به صورت سازمان یافته در داخل و یا به صورت مکمل در خارج از مدارس فعالیت می نمایند تشکل نامیده می شود .

تبصره : کلیه تشکل ها و سازمان هایی که از طریق مراجع رسمی و قانونی تأیید شده اند می توانند با توجه به مفاد این آیین نامه به عضویت شورای مزبور درآیند .

ماده ۲. اهداف :

۱. تقویت زمینه های مناسب برای رشد و اعتلای امر تعلیم و تربیت دانش آموزان در عرصه های اعتقادی ، فرهنگی ، هنری ، اجتماعی ، ورزشی ، علمی ، دفاعی و امدادی با هدایت آن ها برای عضویت در تشکل های دانش آموزی .

۲. شناخت و آگاهی هر چه بهتر و بیشتر تشکل های دانش آموزی و اهداف ، برنامه ها ، وظایف ، توانمندی ها و امکانات یکدیگر و استفاده بهینه از آن ها .

۳. تبیین و بررسی اهداف حوزه های فعالیت و مأموریت ها به صورت شفاف و قانونمند .

۴. بهره مندی از نظریات ، دیدگاه ها و تجارب یکدیگر به منظور اصلاح و تقویت روش های مناسب و موفق در جذب و هدایت صحیح دانش آموزان .

۵. ایجاد فضایی مناسب برای همفکری ، همدلی ، تفاهم و همکاری هر چه شایسته تر در انجام وظایف محوله .

ماده ۳. وظایف :

۱- بررسی و تدوین شیوه های همکاری و مشارکت در چارچوب وظایف و موافقت های اصولی در تمام سطوح برنامه های وزارت آموزش و پرورش .

۲- تبیین راهکارهای عملی به منظور هماهنگی و همکاری تشکل ها با یکدیگر .

۳- تبیین و بررسی شیوه های حمایت مادی و معنوی تشکل ها از یکدیگر .

۴- اتخاذ تصمیمات لازم برای گسترش شورای هماهنگی در دیگر سطوح (استان ، شهرستان و منطقه)

۵- بررسی مشکلات و تنگناهای موجود تشکل ها در سطوح مختلف و رفع آن ها .

۶- بررسی برنامه های قابل اجرا به صورت مشترک و به صور مختلف .

۷- تنظیم و تدوین آیین نامه های داخلی مورد نیاز .

۸- ایجاد دبیرخانه شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی برای پی گیری اجرای تصمیمات شورا .

ماده ۴. ارکان :

در راستای تحقق اهداف مذکور و انجام صحیح وظایف پیش بینی شده ، شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی در وزارت آموزش و پرورش تشکیل خواهد شد که اعضای آن به شرح ذیل خواهند بود :

۱- وزیر آموزش و پرورش (رییس شورا)

۲- معاون پرورشی وزارت آموزش و پرورش (نایب رییس)

۳- رئیس سازمان بسیج دانش آموزی

۴- رئیس دفتر مرکزی اتحادیه انجمن های اسلامی

۵- رئیس سازمان جوانان هلال احمر

۶- نماینده شورای عالی جوانان کشور

۷- نماینده سازمان تبلیغات اسلامی

۸- مدیرکل فعالیت های دانش آموزی (دبیر شورا)

تبصره ۱ : مصوبات شورا با رأی $\frac{۲}{۳}$ اعضا قابل اجرا خواهد بود .

تبصره ۲ : سایر تشکل های دانش آموزی در آینده اعم از دولتی و غیر دولتی ، حسب درخواست بالاترین مقام آن تشکل ، پس از طرح و تصویب در شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی به عضویت شورا در خواهند آمد .

تبصره ۳ : بالاترین مقام یا نماینده تشکل های جدیدی که به عضویت پذیرفته می شوند عضو هیئت امنا خواهد بود .

تبصره ۴ : ترکیب اعضا و وظایف شوراهای استانی و شهرستانی و مناطق و نیز آیین نامه اجرایی کمیته های کارشناسی و دبیرخانه شورا به منظور پی گیری و اجرای تصمیمات متخذه ، توسط شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی تعیین و ابلاغ خواهد شد .

این آیین نامه در ۴ ماده و ۵ تبصره در جلسه ۴۴۲ مورخ ۱۳۷۸/۳/۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید .

آیین نامه شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی استان

مصوب شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی ستاد

مقدمه :

تشکل های دانش آموزی بستر مناسبی برای حضور و مشارکت همه جانبه دانش آموزان در فعالیت های پرورشی مدرسه محسوب می گردد .

تشکل ها برای استمرار و حرکت رو به رشد نیازمند برنامه های منسجم ، پویا و متناسب با نیازهای دانش آموزان می باشند از این رو با ایجاد تنوع در برنامه ها و فعالیت ها باید زمینه جذب تعداد بیشتری از آنان را فراهم ساخت . از آن جایی که امکانات مدارس محدود بوده و ممکن است این امکانات نتواند در اختیار همه تشکل های دانش آموزی در مدارس قرار گیرد و بعضی از فعالیت ها را تحت الشعاع قرار دهد ، هماهنگی و تعامل تشکل ها با یکدیگر در جهت اجرای فعالیت ها در مدرسه بسیار ضروری است . به همین منظور بر اساس بند ۴ ماده ۳ آیین نامه شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی ، شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی تشکیل می گردد .

ماده (۱) تعاریف

۱/۱ - تعریف شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی : به منظور توسعه و تقویت و ایجاد وحدت رویه و هماهنگی در اجرای فعالیت های تشکل های دانش آموزی مدارس در استان های سراسر کشور ، شورایی به نام شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی تشکیل می گردد .

۱/۲- تعریف تشکل :

به مجموعه ای از دانش آموزان که فعالیت های تعریف شده ای را به صورت داوطلبانه ، مستمر ، فراگیر و مصوب (اعم از دولتی و غیر دولتی) در عرصه های مختلف اعتقادی ، فرهنگی ، اجتماعی ، هنری ، سازندگی ورزشی ، علمی ، دفاعی ، امدادی و غیره به صورت سازمان یافته در داخل و یا به صورت مکمل در خارج از مدرسه انجام می دهند ، تشکل گفته می شود .

تبصره :

تشکل هایی که بر اساس اساسنامه به عضویت در آمده اند عبارتند از بسیج دانش آموزی و فرهنگیان ، هلال احمر ، سازمان دانش آموزی ، اتحادیه انجمن های اسلامی ، سایر تشکل ها پس از تصویب شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی مرکز می توانند در استان ها به

عضویت شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی استان درآیند و بالاترین مقام آن تشکل عضو شورا خواهد بود .

ماده (۲) اهداف :

۱-۲ تقویت زمینه های مناسب جهت تعامل و همکاری تشکل های دانش آموزی در اجرای فعالیت ها و برنامه های پیش بینی شده

۲-۲ ایجاد هماهنگی و زمینه های لازم جهت جلوگیری از فعالیت های موازی و تکراری در مدارس

۳-۲ تنوع در برنامه ها و فعالیت های تشکل های دانش آموزی به منظور جذب دانش آموزان در اجرای برنامه ها و فعالیت ها

۴-۲ فراهم نمودن فرصت های مناسب جهت انتقال تجارب تشکل ها نسبت به یکدیگر

۵-۲ ایجاد فضایی برای همفکری ، همدلی ، تفاهم و همکاری هر چه شایسته تر در اجرای برنامه ها و فعالیت ها

ماده (۳) وظایف :

۱-۳ تقسیم کار متناسب با ظرفیت و توان هر یک از تشکل ها ، با توجه به امکانات و توان مناطق و مدارس

۲-۳ هماهنگی در تدوین برنامه سالانه و تهیه تقویم اجرایی هر یک از تشکل ها ، با توجه به اصل تفاهم و همکاری و ابلاغ به مناطق

۳-۳ پیش بینی برنامه های مشترک قابل اجرا به صورت های مختلف به منظور انتقال تجارب

۴-۳ ایجاد دبیرخانه شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی استان و پیگیری مصوبات مربوطه

۵-۳ صدور قطعنامه و یا بیانیه مناسب با یوم ا... ها و ایام خاص

۶-۳ برگزاری جلسات شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی استان هر ماه یک بار

۷-۳ تهیه و تنظیم کمی و کیفی کار سالانه از فعالیت های تشکل ها و ارائه به شورای هماهنگی مرکزی

۸-۳ برنامه ریزی و اتخاذ تصمیم لازم برای گسترش شورای هماهنگی در سطح مناطق و شهرستان های تابعه

۹-۳ تعامل با شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی مرکز

ماده (۴) ارکان :

به منظور تحقق اهداف مذکور و اجرای صحیح وظایف پیش بینی شده شورای مرکزی ، شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی در استان تشکیل که اعضای آن به شرح ذیل می باشد .

۱- رئیس سازمان آموزش و پرورش استان (رئیس شورا)

۲- معاون پرورشی و تربیت بدنی استان (نایب رئیس)

۳- رئیس سازمان بسیج دانش آموزی و فرهنگیان استان

۴- رئیس دفتر مرکزی اتحادیه انجمن های اسلامی دانش آموزان استان

۵- رئیس سازمان جوانان هلال احمر استان

۶- رئیس شورای عالی جوانان استان

۷- نماینده سازمان تبلیغات استان

۸- رئیس گروه پرورشی و تربیت بدنی یا کارشناس مسئول فعالیت های دانش آموزی

۹- رئیس سازمان دانش آموزی استان

تبصره : مصوبات شورای استان با رأی $\frac{۲}{۳}$ اعضا قابل اجرا خواهد

این آیین نامه در ۴ ماده و ۲ تبصره در جلسات شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی مرکز به تصویب رسید .

فصل دوم

سند راهبری

تشکل های دانش آموزی

تعریف تشکل

مجموعه ای از دانش آموزان که فعا لیت ها ی تعریف شد ه ای را به صورت داوطلبانه ، مستمر ، فراگیر و مصوب اعم از دولتی و غیر دولتی در عرصه های مختلف اعتقادی ، فرهنگی ، هنری ، سازندگی ، ورزشی ، علمی ، دفاعی و امدادی و . . . به صورت سازمان یافته در داخل و یا به صورت مکمل در خارج از مدارس انجام می دهند تشکل نامیده می شود .

اهداف

۱. اجرای بند ۱ و ۲ ماده ۳ مصوبه ۴۴۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی به منظور ایجاد وحدت رویه ، جلوگیری از فعالیت های ناهماهنگ و ساماندهی فعالیت های تشکل های دانش آموزان در مدارس .

۲. تقویت زمینه های مناسب جهت تعامل و همکاری تشکل های دانش آموزی در اجرای فعالیت ها و برنامه های پیش بینی شده .

۳. ایجاد تنوع در برنامه ها و فعالیت های تشکل های دانش آموزی به منظور جذب دانش آموزان در اجرای برنامه ها و فعالیت ها .

۴. ایجاد فرصت های مناسب جهت انتقال تجارب تشکل ها نسبت به یکدیگر .

فعالیت تشکل های دانش آموزی

فعالیت های تشکل های دانش آموزی به دو بخش عمومی و اختصاصی تقسیم می شوند :

۱- فعالیت های عمومی

به فعالیت هایی اطلاق می شود که در توان و تخصص تشکل ها براساس شرح وظایف و ماموریت های مصوب آنان باشد . عناوین فعالیت های عمومی به شرح زیر می باشد :

جدول عناوین فعالیت های عمومی تشکل های دانش آموزی

گروه	عناوین فعالیت های عمومی	مدت واگذاری
الف	برگزاری مسابقات قرآن و آموزش معارف اسلامی	سالانه
	همکاری در اجرای فعالیت های علمی ، آموزشی و المپیادها	
	برگزاری جشنواره های ورزشی ، فرهنگی و هنری	
ب	صبحگاه مشترک تشکل ها	گردشی
	برگزاری نماز جماعت	
	بزرگداشت ایام ا . . . و مناسبت ها	
	شرکت فعال در راهپیمایی ها	
	مراسم آغازین مدرسه	
ج	تدوین نشریه در زمینه های فرهنگی ، هنری ، ورزشی، علمی	
	برگزاری نمایشگاه	سالانه
	ترویج فرهنگ ایثار و شهادت (غدیر ، مهدویت ، عاشورا)	گردشی
	اطلاع رسانی ، توزیع و نصب اقلام فرهنگی	
د	برگزاری اردوها ، بازدیدها و دیدارها	گردشی
	فعالیت های اوقات فراغت (به ویژه در تابستان)	
	همکاری در فعالیت های بهداشتی و فضای سبز	

توضیحات

- منظور از سالانه ، مدت یک سال تحصیلی است که هر تشکل ، مسئولیت فعالیتی را به عهده می گیرد ، یعنی در آن دوره ی زمانی بایستی آن را به انجام برساند .

- منظور از گردشی ، پذیرش مسئولیت و اجرای فعالیت های عمومی ذکر شده توسط هر یک از تشکل ها به صورت نوبتی در طول سال تحصیلی می باشد .

- هر تشکل برای اجرای هر فعالیت ، مسئولیت برنامه ریزی و اجرای آن را با هماهنگی معاون پرورشی یا مربی واحد آموزشی و با همکاری سایر تشکل ها به عهده خواهد داشت .

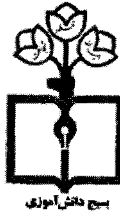
- هر تشکل که به عنوان مجری و متولی هر کدام از فعالیت های چهار گانه ی جدول فوق تعیین می گردد ، باید با همکاری سایر تشکل ها مسئولیت محوله را به نحو احسن به انجام برساند .

۲- فعالیت های اختصاصی

به فعالیت هایی اطلاق می شود که در توان و تخصص تشکل خاص براساس شرح وظایف و ماموریت مصوب آن تشکل بوده و در شرح وظایف تشکل های دیگر نباشد .

عناوین فعالیت های اختصاصی هر یک از تشکل ها در فصول بعدی کتاب ارائه خواهد شد .

توضیح : با عنایت به این که سازمان تبلیغات اسلامی و سازمان ملی جوانان در شورای هماهنگی تشکل های دانش آموزی دارای نماینده می باشند ، در انجام فعالیت ها و ماموریت ها ی فرهنگی و تربیتی مرتبط با دانش آموزان ، می توانند با هماهنگی آموزش و پرورش مناطق در مدارس حضور یابند.

فصل سوم

سازمان بسیج دانش آموزی

سازمان بسیج دانش آموزی

سال تأسیس	۱۳۷۷
مخاطبین	دانش آموزان کلیه ی مقاطع تحصیلی
نهاد تأیید کننده	مصوبه ی مجلس شورای اسلامی
نشریه	پویندگان ، پیشگامان و فرهنگیان بسیجی

تعریف

سازمانی است توانمند ، پویا ، نوآور ، منسجم ، منعطف ، فراگیر و مستقر در کلیه ی واحدهای آموزشی برخوردار از ظرفیت های مادی و معنوی و در تعاملی اثربخش با وزارت آ.پ و تشکل های دانش آموزی ، متشکل از اعضای داوطلب ، پایان ناپذیر ، سازمان یافته و دارای قدرت دفاع از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن در عرصه های فرهنگی ، امنیتی و دفاعی قادر به هدایت و به کارگیری توان و قابلیت های دانش آموزان در زمینه های علمی ، آموزشی ، تربیتی ، اجتماعی ، پژوهشی ، سیاسی ، سازندگی ، امدادی ، اطلاع رسانی و ورزشی ، مروج ارزش های اسلامی ، فرهنگ و تفکر بسیجی ، هویت دینی ، ملی و انقلابی و الهام بخش و الگو دهنده به دانش آموزان جهان اسلام .

اهداف

۱- حضور فعال و تعیین کننده ی دانش آموزان در دفاع از انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن .

۲- گسترش و نهادینه سازی فرهنگ و تفکر بسیجی در بین دانش آموزان کشور .

۳- تقویت و توسعه ی منابع انسانی و زیر ساخت های سازماندهی .

قانون تشکیل و توسعه ی بسیج دانش آموزی

سازمان بسیج دانش آموزی تنها نهاد و تشکل قانونمند دانش آموزی در کشور است که پشتوانه ی آن مصوبه مجلس شورای اسلامی است .

ماده واحده ی قانون تشکیل و توسعه ی بسیج دانش آموزی در تاریخ ۱۳۷۵/۲/۹ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و شورای محترم نگهبان آن را در تاریخ ۱۳۷۵/۲/۲۵ تأیید نمود و در تاریخ ۱۳۷۵/۳/۳ از سوی ریاست جمهوری به وزارت آموزش و پرورش و همچنین وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جهت اجرا ابلاغ گردید .

متن قانون مزبور به شرح زیر می باشد :

ماده واحده :

« به منظور جذب ، آموزش و سازماندهی دانش آموزان مدارس کشور در ارتش ۲۰ میلیونی ، ایجاد روحیه ی همیاری ، مسئولیت پذیری ،

آمادگی دفاع همه جانبه از انقلاب اسلامی و بسط فرهنگ و تفکر بسیجی واحدهای پویندگان و پیشگامان بسیج دانش آموزی به ترتیب در مدارس راهنمایی و متوسطه ی پسرانه و دخترانه ی کشور توسط نیروی مقاومت بسیج سپاه با هماهنگی و پشتیبانی وزرات آموزش و پرورش تشکیل می گردد . »

تبصره ۱ : در مدارس ابتدایی بر حسب شرایط و آمادگی دانش آموزان واحدهای امیدان بسیج دانش آموزی با سازماندهی و علائم مناسب با شرایط سنی آن ها تشکیل می گردد .

تبصره ۲ : کلیه ی برنامه های امیدان ، پویندگان و پیشگامان بسیج دانش آموزی با حفظ درجات مصوب بسیج و تعیین سطوح سه گانه در هر درجه ، مناسب با مقطع تحصیلی و در عضویت های عادی ، فعال و ویژه انجام می شود .

تبصره ۳ : شورای هماهنگی و پشتیبانی بسیج دانش آموزی به منظور هماهنگی لازم و پشتیبانی مؤثر از تشکیل ، توسعه و تقویت فعالیت های بسیج دانش آموزی و آموزش آمادگی دفاعی مدارس با ترکیب اعضای ذیل تشکیل می شود :

- وزیر آموزش و پرورش به عنوان رئیس شورا .
- فرماندهی نیروی مقاومت بسیج سپاه .
- نمایندگی ولی فقیه در نیروی مقاومت بسیج سپاه .

- معاون پرورشی وزیر آموزش و پرورش .
- مسئول بسیج دانش آموزی نیروی مقاومت بسیج سپاه به عنوان دبیر شورا .
- یکی از اعضاء شورای عالی آموزش و پرورش .
- مدیر کل امور شاهد و ایثارگران وزارت آموزش و پرورش .

تبصره ۴ : به منظور پیگیری مصوبات شورای هماهنگی و پشتیبانی بسیج دانش آموزی و نظارت بر عملکرد ستادهای استان ها و کمیته های تخصصی ، ستاد اجرایی بسیج دانش آموزی با ترکیب دو نماینده از سوی وزیر و معاونت پرورشی وزارت آموزش و پرورش و دو نماینده از سوی فرماندهی و نمایندگی ولی فقیه در نیروی مقاومت بسیج سپاه تشکیل می شود .

تبصره ۵ : وزارتخانه های دفاع و پشتیبانی ونیروهای مسلح و آموزش و پرورش مکلفند ، اعتبار مورد نیاز اجرای این قانون را در سال ۱۳۷۵ از محل ردیف تقویت بنیه ی دفاعی نیروهای مسلح و سرانه ی بسیج دانش آموزی تأمین و برای سال های بعد در حدود امکانات عمل نمایند .

تبصره ۶ : کلیه ی مؤسسات دولتی و نهادها ، ضمن همکاری و حمایت از فعالیت های بسیج دانش آموزی ، تلاش نمایند در موارد لزوم ، برای مشارکت داوطلبان دانش آموزان به طور سازمان یافته در برنامه های مربوطه ، از طریق بسیج دانش آموزی اقدام نمایند .

تبصره ۷ : هشتم آبان ماه سالروز شهادت اسوه ی دانش آموزان انقلاب اسلامی ، دانش آموز بسیجی ، شهید محمد حسین فهمیده به عنوان روز بسیج دانش آموزی تعیین می شود .

وظایف سازمان بسیج دانش آموزی

سازمان بسیج دانش آموزی بر اساس مأموریت های محوله ، وظایف خاصی را عهده دار است که بر اساس آن فعالیت می کند ؛ محور این وظایف عبارتست از :

۱- تهیه و تدوین اهداف و سیاست های بسیج دانش آموزی

۲- تهیه ی طرح ها ، برنامه ها ، خط مشی ها ، سیستم ها ، روش ها و دستورالعمل های لازم در زمینه های :

- آشنا نمودن دانش آموزان کشور با بسیج و تفکر بسیجی .
- جذب و سازماندهی دانش آموزان بسیجی ، متناسب با عرصه های بکارگیری .
- آموزش های نظامی ، سازمانی و تخصصی اعضای بسیج دانش آموزی .
- آموزش های آمادگی دفاعی دانش آموزان کشور .
- آمادگی جسمانی و فعالیت های ورزشی دانش آموزان بسیجی .
- ایجاد و تقویت روحیه ی همیاری ، مسئولیت پذیری در دانش آموزان بسیجی برای دفاع همه جانبه از انقلاب اسلامی و مقابله با تهدیدات .

- بکارگیری اعضای بسیج دانش آموزی در اردوهای رزمی ، فرهنگی و عرصه های دفاعی ، امنیتی ، سازندگی ، امدادی ، فرهنگی ، حوادث غیر مترقبه و بلایای طبیعی .

- تقویت بنیه ی علمی ، بهبود وضعیت تحصیلی دانش آموزان کشور .

- تقویت و ارتقای سطح فرهنگی دانش آموزان و ترویج روحیه ی انقلابی در بین آنان .

- الگوسازی برای نوجوانان و دانش آموزان کشور .

- ایجاد و تقویت ارتباط اعضای بسیج دانش آموزی با پایگاه های مقاومت محلی و دانشجویی .

- ترویج فعالیت های گروهی و ارتباط و همکاری با سایر تشکل های دانش آموزی .

- زنده نگهداشتن حماسه ی دفاع مقدس ، شهدای دفاع مقدس به خصوص شهدای دانش آموز .

- برنامه ریزی لازم به منظور شناسایی و ترویج فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر متناسب با محیط های دانش آموزی .

- طراحی و برنامه ریزی جهت اجرای اردوهای آموزشی طرح ولایت به منظور ارتقای سطح بینش و دانش ، تربیت مبانی فکری و معنوی ، اعتقادی سیاسی و دور اندیشی دانش آموزان بسیجی .

۳- نظارت عمومی و تخصصی و پیگیری نسبت به اجرای وظایف ، برنامه ها و دستورالعمل ها در رده های بسیج دانش آموزی و ارزیابی عملکرد آن ها .

۴- بررسی ، مطالعه و انجام پژوهش های مورد نیاز ، شناسایی فرصت ها ، تمهیدات و توانای های بالقوه ی دانش آموزان .

۵- تهیه و تولید نشریات ، محصولات فرهنگی ، تبلیغاتی و علمی مورد نیاز بسیج دانش آموزی .

۶- برگزاری مرحله ی کشوری مسابقات فرهنگی - هنری و ورزشی ، اردوها ، جشنواره ها ، یادواره ها ، نمایشگاه ها و سایر برنامه های متمرکز بسیج دانش آموزی .

۷- انجام هماهنگی های لازم با وزارت آموزش و پرورش در رابطه با پشتیبانی از برنامه های بسیج دانش آموزی .

۸- انعکاس اخبار عملکرد و فعالیت های بسیج دانش آموزی در مطبوعات و رسانه های گروهی .

۹- تعامل با افکار عمومی دانش آموزان کشور و بسیجیان از طریق مکاتبات ، مراجعات و رسانه های گروهی .

۱۰- تهیه و تقویت برنامه های اجرایی فعالیت های بسیج دانش آموزی مدارس .

مأموریت سازمان بسیج دانش آموزی

مأموریت سازمان بسیج دانش آموزی به عنوان ستاد مرکزی امور مربوط به بسیج در سطح کلیه ی مدارس سراسر کشور ، در نیروی مقاومت بسیج به شرح زیر تعیین شده است :

« برنامه ریزی ، نظارت و هدایت امور جذب و سازماندهی ، آموزش های نظامی و آمادگی دفاعی ، تربیت بدنی ، فرهنگی – پرورشی ، تقویت بنیه ی علمی ، فعالیت های گروهی و به کارگیری اعضای بسیج دانش آموزی .

عرصه های فعالیت سازمان بسیج دانش آموزی

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله العظمی خامنه ای (مدظله العالی) در تعریف بسیج می فرمایند : « بسیج عبارتست از مجموعه ای که در آن پاکترین انسان ها ، فداکارترین و آماده به کارترین جوانان کشور در راه اهداف عالی این ملت و برای به کمال رسانیدن و به خوشبختی رسانیدن این کشور جمع شده اند ... بسیج یعنی حضور در همه ی میدان هایی که از انسان در آن میدان یک کاری می طلبند . »

رهبر معظم انقلاب اسلامی در رابطه با ضرورت حضور بسیج در عرصه های مختلف می فرمایند :

« در دوران جنگ ، بسیج مال جنگ است ، در دوران پشتیبانی مال پشتیبانی ، در دوران علم مال تحصیل و تدریس و در دوران سازندگی مال سازندگی است . »

ایشان در جای دیگر می فرمایند :

« بسیج به معنای حضور شجاعانه ، فداکارانه و مخلصانه انسان های پیشگام در تمامی عرصه های مورد نیاز نظام اسلامی و کشور است » .

با توجه به تعریف فوق ، بسیجیان باید در عرصه هایی که پیشرفت کشور و حفظ نظام و دستاوردهای انقلاب اسلامی در آن است حاضر شوند .

گاهی کشور نیاز به حضور بسیجیان در میادین رزم برای مقابله با متجاوزین دارد ، زمانی سازندگی و پیشرفت ، اصلی ترین نیاز کشور است ، برخی اوقات نمایش اقتدار و وحدت ملی نیازمند حضور در صحنه های اجتماعی بسیجیان است و ... بر همین اساس عرصه های عمده ی فعالیت بسیجیان به شرح ذیل تعیین شده است :

۱- دفاع در برابر تهاجم بیگانگان ۲- حفظ امنیت داخلی ۳- سازندگی ۴- فرهنگی – اجتماعی ۵- علمی ۶- امداد و نجات ۷- ورزشی

جدول عناوین فعالیت های اختصاصی سازمان بسیج دانش آموزی

ردیف	عناوین فعالیت های اختصاصی	ریز فعالیت ها
۱	فعالیت های معرفتی ، بصیرتی ، اخلاقی ، سیاسی و اجتماعی	طرح ولایت استانی – طرح ولایت نخبگان قانون دانش آموختگان طرح ولایت – مسابقات قرآن و عترت (واحد – حوزه – منطقه) – مسابقه فرهنگی گلباران و ترنم باران (ترویج گفتمان رهبری) – طرح تشکیل هسته معرفت – طرح تفکر مطهر – نشست های فرهنگی ، سیاسی و اجتماعی
۲	فعالیت های علمی ، تحصیلی ، پرورش استعدادها و توجه به نخبگان	اداره ی پایگاه های مشاوره ی علمی و تحصیلی دانش آموزان – جشنوراه ی علمی دانش آموزان ممتاز ، مبتکر و مخترع بسیجی – المپیادهای علمی – مسابقات علمی – کنکورهای آزمایشی – باشگاه دانش پژوهان – حمایت از مخترعین و مبتکرین – مشاوره ی تحصیلی – ایجاد بانک اطلاعاتی نخبگان – راه اندازی سایت پرتال علمی – لیگ علمی دانش آموزان – تولید محصولات کمک آموزشی – بازی های رایانه ای – انتشار پیک مشاور
۳	فعالیت های فرهنگی - هنری	تشکیل گروه های سرود حوزه های مقاومت – جشنواره ی سرود نغمه ی حوزه ها و مناطق و کشوری – اردوهای یک روزه فرهنگی ، تربیتی – هیئت های دانش آموزی حضرت علی اکبر (ع) (پسران) و حضرت زینب (ع) (دختران) – مسابقه ی نشریه دیواری مدرسه ی عشق – مسابقات فرهنگی ، هنری ، ادبی و پژوهشی – تولید محصولات فرهنگی – اردو.ی راهیان نور – فراخوان مقالات نقش دانش آموزان در چشم انداز بیست ساله – گرامی داشت ایام ا . . . و مناسبت ها – کنگره ی عاشورا پژوهی – طرح رهروان شهید فهمیده
۴	حفظ و ترویج ارزش های دفاع مقدس	یادواره ی شهید فهمیده و ۳۶ هزار شهید دانش آموز –

		اردوهای راهیان نور – سرگذشت پژوهی شهدای دانش آموز –مجموعه ی تولید کتاب داستانی آسمانی
۵	آمادگی دفاعی و تقویت روحیه ی سلحشوری	برگزاری آموزش مقدماتی بسیج – اردوهای آمادگی دفاعی و رزمی فرهنگی پیشگامان – رزمایش پدافند غیر عامل
۶	ورزشی و آمادگی جسمانی	مسابقات قهرمانی ورزشی از مدرسه تا مرکز – مسابقات در رهروان شهدا – کوه پیمایی ویژه ی پویندگان و پیشگامان (دختران و پسران) – دوی همگانی پویندگان و پیشگامان – مسابقات دوچرخه سواری پویندگان و پیشگامان – جشنواره فرهنگی ورزشی دختران و پسران
۷	ارتقای دانش و مهارت های مدیریتی و سازمانی	اجرای طرح ها و پروژه های تحقیقاتی مورد نیاز سازمان – تشکیل شورای اندیشه یاران – برگزاری دوره ی افزایش مهارت های سازمانی – اجرای آموزش عرضی تخصصی
۸	حفظ ، انسجام و توسعه ی سازمانی	تقویم اجرایی فعالیت های واحد مقاومت مدارس – برگزاری صبحگاه های سراسری واحد ها و جوزه های مقاومت - حضور در نماز جمعه – غبار روبی مزار شهدا – دیدار از خانواده های شهدا – دفتر ثبت آمار و فعالیت های واحد ها–حضور سازمان یافته ی دانش آموزان درعرصه های اجتماعی،فرهنگی و سیاسی
۹	نشر تبلیغ و توسعه ی عرصه های اطلاع رسانی و فعالیت های مجازی	انتشار ماهنامه ی پیشگامان و گاه نامه ی پویندگان – نشریات دیواری – برگزاری جشنواره ی نشریات – پایگاه اطلاع رسانی - راه اندازی و تجهیز هسته ی خبرنگاری بسیج – راه اندازی و اداره ی سایت TBS- اداره ی سایت مشاور – راه اندازی سامانه ی ارسال پیام – تولید نرم افزارهای چند رسانه ای – تولید فیلم ، سریال تربیتی و انیمیشن – تولید آلبوم سرود
۱۰	غنی سازی اوقات فراقت یا توسعه ی عرصه های سازندگی	فعالیت در عرصه های سازندگی و مهارت آموزی – طرح نشاط و تعالی (ایجاد پایگاه های تابستانی) – اردوهای فرهنگی تربیتی یک روزه – اردوهای مهارت زندگی در جنگل و دریا – اردوهای طرح هجرت ۳ (محرومیت زدایی)

فصل چهارم

سازمان جمعیت جوانان هلال احمر

سازمان جمعیت جوانان هلال احمر

سال تأسیس	۱۳۲۶
نهاد تأیید کننده	مصوبه ی مجلس شورای اسلامی
مخاطبین	دانش آموزان همه ی مقاطع تحصیلی ، پیش دبستانی ، دانشجویان و جوانان
نشریه ویژه	هلال جوان

تعریف

سازمان جوانان هلال احمر ، مؤسسه ای خیریه و غیر انتفاعی است که یکی از مهم ترین ارکان جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران محسوب می گردد که براساس اهداف و ارزش های انسان دوستانه با مشارکت جوانان در دو محور خدمات امدادی و عام المنفعه فعالیت می نماید .

اهداف

- تلاش برای تسکین آلام بشری
- حمایت از زندگی و سلامت انسان ها
- تلاش برای برقراری صلح و دوستی و تفاهم
- تأمین احترام انسان ها

فلسفه ی وجودی

استفاده از نیروی جوان ، فعال ، خودجوش و داوطلب در شرایط مختلف و به منظور ایجاد و تعمیق حس نوع دوستی و مشارکت آنان در راستای تحقق مأموریت ها و اهداف جمعیت .

مأموریت

بر اساس بند ۷ ماده ۳ اساسنامه جمعیت هلال احمر ، مأموریت سازمان جوانان جمعیت هلال احمر را می توان در دو محور اساسی ذیل عنوان نمود :

۱. توسعه ی مشارکت جوانان در تصمیم گیری ها و فعالیت های مربوط به آن ها .

۲. تربیت و آموزش جوانان ، به منظور آماده ساختن آنان در انجام خدمات امدادی و عام المنفعه [۳۴] .

استراتژی ها

سیاست ها و استراتژی های فدراسیون بین المللی جمعیت های صلیب سرخ و هلال احمر درباره ی جوانان ، در هشتمین نشست مجمع عمومی فدراسیون در سال ۱۹۹۹ به تصویب رسید . این سیاست ها و

استراتژی ها ، مجدداً در دوازدهمین نشست مجمع عمومی فدراسیون در سال ۱۹۹۹ مورد تأکید قرار گرفت که در ذیل بیان شده است .

سیاست های مورد توجه در تدوین استراتژی های سازمان عبارتند از :

- جوانان در ترویج خدمات نهضت ، نقش کلیدی ایفا می کنند .

- جوانان از داوطلبان استثنایی و خوبی به شمار می روند که در طی سال ها در فعالیت های نهضت مشارکت داشته اند . آن ها بارها و بارها در عملیات امدادی و خدمات رسانی فوری و برنامه های توسعه شرکت و تمام تلاششان را به کار بسته اند . جوانان ، بهترین موقعیت را برای تعیین نیازهای جوانان و سایر افراد جامعه ، دارا بوده و قادرند راه ها و وسایل دستیابی جوانان به نیازهایشان را درک نمایند و بر اعتبار کاری که نهضت برای گروه های متعدد انجام می دهد ، بیافزایند .

- جوانان چه به عنوان اعضای نهضت و چه به عنوان بخشی از جامعه ، یک گروه هدف مهم محسوب می شوند . موفقیت نهضت ، در بسیاری از برنامه های خود ، نیازمند کار مستقیم با جوانان است . مخاطبان اصلی بسیاری از برنامه های بهداشتی ، جوانان هستند که بیشتر از هر قشری نیز در معرض تهدیدات ، حوادث ، توسعه نیافتگی و جنگ می باشند .

- جوانان به طور کامل در تصمیم گیری ها و رهبری نهضت ، در رابطه با خود و سایر امور نهضت شرکت می کنند و نه تنها تجاربشان را به کار می گیرند ، بلکه با آرمان گرایی و خلاقیتی که خاص آن هاست موجب رشد سایر اعضا می گردند .

- جوانان امروز نهضت فردا را هدایت خواهند کرد . در بسیاری از جمعیت های ملی اعضای جوان سابق ، نقش رهبری را به عهده می گیرند و در کنار اعضای مسن تر در برنامه های خدمات رسانی ، فوریت ها و مدیریت نهضت کار می کنند .

- جوانان نیازمند حمایت هستند . البته ممکن است گاهی به واسطه ی موقعیت اجتماعی شان ، به حاشیه ی جامعه رانده شوند ، اما اگر توان بالقوه و عظیم آنان را در نهضت دریابیم ، با برنامه ها و ایجاد تشکیلات خاص ، می توانیم آنان را حمایت کنیم .

با پذیرش سیاست های فوق ، برنامه های استراتژیک مرتبط با هر یک از مشارکت کنندگان در برنامه ی جوانان صلیب سرخ و هلال احمر به شرح ذیل قابل تفکیک خواهد بود :

۱- اعضای جوان باید :

الف) پیام نهضت را ترویج کنند و زمینه ی انجام خدمات صلیب سرخ و هلال احمر را برای دوستان خود و سایر افراد جامعه فراهم آورند .

ب) دیگران را جذب نهضت کرده و عضوگیری نمایند .

ج) نهضت را از نیازها ، علایق و توانایی هایشان آگاه سازند .

د) به کمک دوستان و افراد خانواده ی خود ، مناطقی را که نیازمند خدمات صلیب سرخ و هلال احمر هستند ، معین نمایند .

هـ) برای پذیرفتن مسئولیت در نهضت آماده شوند .

۲-رهبران جوان باید :

الف) به جوانان کمک کنند تا نیازهای خود و جامعه شان را بشناسند .

ب) آموزش ها ، وسایل و انگیزه های لازم را برای مواجهه با این نیازها ، برای آنان فراهم آورند .

ج) جوانان را برای پذیرش نقش رهبری در گروه ، تشویق نمایند .

د) همچون حلقه ای واسط ، جوانان را به سایر اعضای نهضت ، در سطوح مختلف ، مرتبط سازند تا در کنار آنان فعالیت نمایند .

هـ) محیط و فضا را به گونه ای کنند تا جوانان بتوانند به طور کامل در برنامه ها و فعالیت های نهضت مشارکت نمایند .

۳- نمایندگان جوان باید :

الف) با پیشبرد یا مشارکت در پیشبرد سیاست ها و برنامه های مربوط به جوانان در نهضت ، مسئولیت پذیرفته و پیش قدم گردند .

ب) با مشارکت در پیشبرد سیاست ها و برنامه های نهضت ، در مدیریت جمعیت ملی شرکت نمایند .

۴- جمعیت های ملی

برای آنکه جوانان و رهبرانشان بتوانند به آنچه گفته شد دست یابند ، هر یک از جمعیت های ملی باید :

الف) با فراهم آوردن وسایل و ایجاد تشکیلاتی نظیر بخش جوانان ، سرویس جوانان یا مسئول جوانان که زیر نظر جمعیت ملی فعالیت می کنند ، از جوانان حمایت نمایند .

ب) برای توسعه ی سیاسی ملی که اساس همه ی کارهای آن ها در زمینه ی جوانان قرار می گیرد ، با اعضای جوان خود کار کنند .

ج) همراه اعضای جوان خود ، نیازها و توانایی های اعضا را چه در نهضت و چه در جامعه ، تجزیه و تحلیل کنند و اطلاعات حاصل را برای موارد زیر به کار گیرند :

- درگیر ساختن جوانان در هر یک از برنامه های جمعیت.

- طراحی برنامه های آموزشی و پرورشی برای جوانان که زمینه ی پیوستن آن ها را به جمعیت ملی فراهم می آورد .

د) مطمئن شوند که جوانان در همه ی سطوح در تصمیم گیری ها شرکت داده می شوند . این مورد می تواند از طریق شرکت دادن آنان در تشکیلاتی نظیر کمیته های ویژه جوانان ، شاخه جوانان و کمیته های ملی جوانان تحقق یابد یا می توان در بحث های موجود و کمیته های اختصاصی و گروه های کاری و از این قبیل نماینده ای از جوانان را شرکت داد .

هـ) برنامه ی آموزشی رهبری را برای تربیت رهبران ، هم برای اعضای جوان و هم برای رهبران بزرگسال فراهم نمایند تا مطمئن شوند که آنان مهارت های لازم را برای اجرای سیاست های نهضت کسب کرده اند .

و) در تمام سطوح ، همه ی اعضای جمعیت را تشویق نمایند که جوانان را در کارهایشان مشارکت دهند و همچنین آنان را در مهارت ها و دانش خود سهیم سازند .

ز) با جمعیت های سایر کشورها ارتباط برقرار کنند تا از منابع و تجارب یکدیگر بهره مند شوند و تشکیلاتی را فراهم سازند که از طریق

آن ، جوانان بتوانند همکاران خود را در سایر جمیعت ها ، در کشورهای دیگر ملاقات کنند . به این ترتیب دوستی بین المللی را که روح نهضت است به طور واقعی تجربه خواهند کرد .

خ) تا جایی که ممکن است ، زنان جوان را به ایفای نقش فعال تر خصوصا در رهبری نهضت تشویق نمایند .

۵- سایر سازمان های جوانان

از طریق همکاری با سایر سازمان ها و شبکه های جوانان ، می توانیم از دانش و تجربه ی آن ها بهره مند شویم و پیام صلیب سرخ و هلال احمر را به جوانان دیگر برسانیم . اساس هر گونه همکاری بایستی بر پایه ی هدف مشترک و منطبق بر اصول نهضت باشد .

ارزشیابی

برای اطمینان یافتن از تداوم و پیشرفت سیاست های نهضت درباره ی جوانان ، بایستی در همه ی سطوح ارزشیابی انجام شده به ویژه جوانان در این فرآیند درگیر شوند . بنابراین مسئولیت ارزشیابی بر عهده خود جوانان ، جمعیت های ملی و فدراسیون است .

شایان ذکر است که به منظور اجرای هر چه بهتر استراتژی ارزشیابی در سازمان ، در سال ۱۳۶۷ ، بر اساس موافقت نامه ای که توسط

ریاست جمعیت هلال احمر و وزیر آموزش و پرورش وقت به امضا رسید ، نظارت عالیه و هدایت و هماهنگی امور سازمان بر عهده ی شورایی به ریاست وزیر آموزش و پرورش و عضویت رئیس ، دبیر کل ، خزانه دار و معاون اداری مالی جمعیت و همچنین معاون و قائم مقام وزیر آموزش و پرورش ، قرار گرفت .

عضویت در سازمان جمعیت جوانان هلال احمر

به طور کلی بر اساس ماده ۶ اساسنامه ی جمعیت هلال احمر ، هر کس از زن ، مرد ، کوچک و بزرگ بدون ملاحظات سیاسی ، مذهبی ، نژادی و .... با رعایت اساس نامه و مطابق آئین نامه عضویت ، می تواند عضو جمعیت گردد . اما لازم به ذکر است که شرط سنی برای عضویت در سازمان جوانان هلال احمر ۱۲ تا ۲۹ سالگی است . افراد واجد شرایط پس از تکمیل فرم عضویت به عضویت سازمان در می آیند .

وظایف اعضا

- عضویت در یکی از گروه های بشردوستانه [۱] .
- شرکت در دوره های آموزشی سازمان .

---

[1]. (گروه هایی هستند که بر اساس اهداف اصلی جمعیت هلال احمر تشکیل شده و راهکارهای عملی برای رسیدن به آن اهداف می باشد)

- شرکت در امدادرسانی حوادث ، طبق وظیفه ی تعیین شده از طرف مسئولین ذی ربط .
- شرکت در فعالیت های بشردوستانه و عام المنفعه ی سازمان .
- شرکت در مانورها و همایش ها .

وظایف سازمان جوانان هلال احمر

- عضوگیری از بین نوجوانان و جوانان داوطلب و سازماندهی آنان در گروه ها و واحدهای سازمانی .
- آموزش نوجوانان و جوانان به ویژه در زمینه ی امداد و کمک های اولیه به منظور کسب آمادگی و شرکت در فعالیت های امدادی و عامل المنفعه .
- ایجاد و توسعه ی فضاهای مناسب به منظور غنی سازی اوقات فراغت اعضای سازمان جوانان .
- ارائه ی خدمات اجتماعی به جوانان آسیب دیده در چارچوب اهداف و برنامه های سازمان جوانان .

جدول عناوین فعالیت های اختصاصی سازمان جوانان هلال احمر

ردیف	عناوین فعالیت های اختصاصی	ریز فعالیت ها
۱	جذب و ساماندهی	* فراخوان عضویت * مجمع عمومی * انتخابات و تشکیل شورای اجرایی * سازماندهی اعضا در گروه های بشر دوستانه و تیم های امدادی * سازماندهی ساختار تشکیلا تی (مجامع تلفیقی ، کنگره و . . .) * انعقاد تفاهم نامه های همکاری های مشترک با سازمان ها و نهاد های هم سو
۲	آموزش	آموزش متمرکز و غیر متمرکز (کمک های اولیه ، آشنایی با نهضت بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر ، کار گروهی و . . .)
۳	برنامه های امدادی	مشارکت اعضا در فعالیت های امدادی ، مانور ، اردوی امدادی و . . .)
۴	برنامه های بشر دوستانه	* انجام فعالیت های عام المنفعه و بشر دوستانه * گرامیداشت مناسبت های ملی و بین المللی مرتبط با هلال احمر * فعالیت های مرتبط با بهداشت جسمی و روانی دانش آموزان (خاص اعضای آموزش مهارت های زندگی) * فعالیت های لازم در جهت حفظ محیط زیست (نهضت سبز ، هوای پاک ، زمین پاک ، روز جهانی محیط زیست ، روز جهانی بیابان زدایی) * کمک به امر پیشگیری از بیماری های واگیردار (آموزش اعضا) * برگزاری کاروان های نیکوکاری * برگزاری برنامه های فرهنگی و تربیتی (دوره ها ، مسابقات ، جشنواره و . . .)
۵	نگهداری ، حفظ و انسجام اعضا	* ارائه ی خدمات اجتماعی محدود به اعضای آسیب پذیر در چهار چوب اهداف و برنامه های جمعیت هلال احمر * برگزاری اردوهای شهرستانی ، استانی ، منطقه ای ، کشوری ، بین المللی (خاص اعضا) * حمایت و پشتیبانی از استعدادهای درخشان جامعه (خاص اعضا) * تهیه ی لباس و نشان های هویتی اعضا

فصل پنجم

اتحادیه انجمن های اسلامی دانش آموزی

اتحادیه انجمن های اسلامی دانش آموزان

سال تأسیس	۱۳۵۸
نهاد تأئید کننده	شورای عالی انقلاب فرهنگی
مخاطبین	دانش آموزان مقطع متوسطه (پسر و دختر)
نشریه ی ویژه	آینده سازان

تعریف

اتحادیه انجمن های اسلامی دانش آموزان ، نهادی است غیر دولتی و دارای شخصیت حقوقی مستقل که به عنوان یک مجموعه ی فرهنگی برای سازماندهی ، هدایت و پشتیبانی انجمن های اسلامی مدارس سراسر کشور با عنایت حضرت امام (ره) شکل گرفته و کماکان تحت نظارت عالیه ی مقام معظم رهبری و نماینده ی منصوب از سوی ایشان فعالیت می کند .

اهداف

۱- آشنا کردن دانش آموزان با فرهنگ متعالی اسلام و بالا بردن سطح آگاهی آنان نسبت به مبانی عقیدتی اسلام و انقلاب اسلامی .
۲- تزکیه ی روحی و وارستگی اخلاقی دانش آموزان و شکوفا ساختن استعدادهای خدادادی و تحقق کمالات انسانی .

۳- حفظ و تداوم دستاوردهای انقلاب اسلامی از طریق هر چه فعال تر کردن نیروهای دانش آموزان مسلمان و متعهد در صحنه های اجتماعی و انقلابی جامعه و مقابله ی هوشیارانه با توطئه های رنگارنگ دشمنان اسلام و انقلاب اسلامی که برای انحراف فکری و مفاسد اخلاقی و اجتماعی در محیط های آموزشی صورت می گیرد .

۴- انسجام دانش آموزان مسلمان و متعهد با ایجاد گسترش انجمن های اسلامی مدارس ، همگامی با نظام آموزش و پرورش برای ایجاد فضای مساعد آموزشی و پرورشی در محیط مدارس و تشویق دانش آموزان مسلمان و متعهد به موفقیت در تحصیل علم و دروس مدرسه .

انجمن اسلامی مدرسه

وظایف :

۱- تشکیل انجمن اسلامی در مدارس بر اساس ماده ۵ و هدایت و نظارت بر فعالیت های آن ها .

۲- ارتقاء سطح فکری و معنوی اعضای انجمن اسلامی .

۳- تلاش در جذب هر چه بیشتر دانش آموزان به مبانی مکتبی و اعتقادی .

۴- مبارزه سالم و هوشیارانه با توطئه های دشمنان انقلاب اسلامی و مظاهر فساد اخلاقی در مدارس .

۵- برنامه ریزی برای حضور دانش آموزان متعهد در صحنه های اجتماعی و سیاسی متناسب با معیارهای انقلاب و نظام جمهوری اسلامی .

۶. تلاش در جهت رشد علمی اعضای انجمن اسلامی .

۷- همفکری و همکاری با مسؤولان وزارت آموزش و پرورش و مدیران مدارس به منظور نیل به اهداف مقدس نظام تعلیم و تربیت اسلامی .

۸- ایجاد ارتباط با کارشناسان و اندیشمندان و دستگاه های ذی ربط فرهنگی و تربیتی به منظور استفاده از نقطه نظرات و جلب همکاری های ایشان با این نهاد .

ارکان :

۱- نماینده مقام معظم رهبری بالاترین مقام اتحادیه می باشد و نظارت عالیه بر این نهاد از طریق ایشان اعمال می شود .

۲- کنگره که عالی ترین رکن تشکل دانش آموزی در اتحادیه است و متشکل از اعضای منتخب انجمن های اسلامی دانش آموزان سراسر کشور می باشد . هر دو سال یکبار تشکیل و ضمن استماع گزارش عملکرد دوره قبل اعضای شورای مرکزی را انتخاب می کند .

۳- شورای مرکزی عالی ترین مرجع سیاستگذاری ، برنامه ریزی و نظارت و ارزیابی در اتحادیه است و متشکل از : ۱ نفر به انتخاب

نماینده مقام معظم رهبری ، دبیر شورای عالی جوانان ، نماینده وزیر آموزش و پرورش ، سرپرست اتحادیه و ۵ نفر منتخبین کنگره که ۲ نفر از آن ها از بین دانش آموزان انتخاب می شوند .

تبصره ۱) تعیین صلاحیت نامزدهای (کاندیداها) شورای مرکزی و نظارت بر انتخابات اعضای منتخب کنگره به عهده ۳ نفر اعضای ردیف های اول شورای مرکزی است .

تبصره ۲) سرپرست اتحادیه که اجرای سیاست ها و برنامه های شورای مرکزی را بر عهده دارد از سوی شورای مرکزی انتخاب و حکم وی توسط نماینده مقام معظم رهبری و در غیاب ایشان مرجعی که شورای عالی انقلاب فرهنگی مشخص می کند ، تنفیذ می شود .

تبصره ۳) آیین نامه های داخلی و دستورالعمل های مورد نیاز برای اجرای وظایف اتحادیه در چارچوب این اساسنامه به تصویب شورای مرکزی اتحادیه خواهد رسید .

تبصره ۴) مؤسسات و نشریات وابسته به اتحادیه بنا به ضرورت ، تشکیل و به ثبت می رسد و مقررات داخلی آن ها در چارچوب قانون تابع آیین نامه مصوب شورای مرکزی است .

انجمن اسلامی مدرسه

انجمن اسلامی مدرسه رکن اساسی تشکیلات اتحادیه انجمن های اسلامی دانش آموزان است که برای تحقق ، حفظ و تعمیق اهداف انقلاب اسلامی و پاسداری از ارزش های دینی و انقلابی به انسجام و تقویت بنیه تشکیلاتی و فرهنگی خود اهتمام می ورزد و به طور اعم ، دیگر دانش آموزان واحد آموزشی را در معرض برنامه های دینی و اجتماعی خود قرار می دهد و با مشارکت دانش آموزان واجد شرایط عضویت در هر مدرسه تشکیل می شود .

نحوه عضویت در انجمن اسلامی

هر دانش آموز مسلمان و متعهد به نظام جمهوری اسلامی و ولایت فقیه و متعهد نسبت به برنامه های انجمن اسلامی می تواند به عضویت انجمن اسلامی درآید .

هیأت مرکزی انجمن اسلامی

هیأت مرکزی عهده دار کلیه فعالیت های انجمن اسلامی مدرسه است و از مسئولین واحدهای انجمن تشکیل می گردد تا در جهت انجام وظایف محوله در این آیین نامه و سایر برنامه های انجمن اسلامی دانش آموزان اقدام نماید .

مسئولین زیر مجموعه هر واحد با تصمیم هیئت مرکزی می توانند به عنوان عضو افتخاری در جلسات هیئت مرکزی شرکت نمایند .

مراحل تشکیل انجمن اسلامی

واحد تشکیلات

واحد تشکیلات مهمترین رکن انجمن اسلامی می باشد که مسئولیت انجمن اسلامی مدرسه را برعهده دارد و مسئول آن توسط مسئول یا رابط اتحادیه شهرستان با هماهنگی و همکاری مدیر مدرسه شناسایی و منصوب می شود و وظایف ذیل را به عهده دارد .

الف) انتخاب ۲ نفر از اعضاء فعال انجمن اسلامی مدرسه برای تصدی مسئولیت ۲ واحد دیگر با هماهنگی مسئول یا رابط اتحادیه و مدیر مدرسه .

ب) تعامل مثبت و سازنده با مدیریت مدرسه و اتحادیه شهرستان و سایر تشکل های موجود در مدرسه .

ج) مدیریت ، نظارت و ارزیابی عملکرد واحدهای انجمن اسلامی .

د) انجام امور مربوط به شناسایی ، جذب و سازماندهی زبدگان دانش آموز جهت عضویت در انجمن اسلامی (پیگیری طرح انسجام)

هـ) ارتباط گیری با سایر مسئولین در سطوح بالای تشکیلاتی (مسئول اتحادیه یا رابط شهرستان و شوراهای دانش آموزی و ...)

و) حضور فعال در مجامع و شوراها به عنوان نماینده انجمن مدرسه و شرکت در تصمیم سازی تشکیلاتی

ز) ایجاد شناخت و تبیین مفاهیم مربوط به تشکیلات در بدنه اعضا و صیانت از هویت تشکیلاتی انجمن اسلامی

ح) انتخاب سردبیر جهت تشکیل تحریریه و انتشار نشریه با تأیید مسئول اتحادیه شهرستان

ط) انتصاب دانش آموزان علاقه مند و فعال عضو انجمن اسلامی به عنوان مسئول فعالیت های زیر مجموعه واحد تشکیلات همانند مسئول روابط عمومی - مسئول نشریه - مسئول پذیرش و عضو یابی (طرح انسجام) - مسئول امور مالی و تدارکات و ...

ی) تشکیل منظم جلسات هیئت مرکزی و اداره جلسات فوق و ارائه گزارش و صورتجلسات نشست های مختلف انجمن اسلامی به اتحادیه و شورای دانش آموزی شهرستان

واحد آموزش و امور علمی

این واحد مدیریت کلیه برنامه های مطالعاتی ، علمی و آموزشی به منظور پاسخگویی به خلاقیت های نوآورانه دانش آموزان و نیازهای فکری ، اعتقادی ، سیاسی و اخلاقی آن ها را با وظایف ذیل به عهده دارد .

الف) طرح ریزی ساختار زیر مجموعه واحد آموزش و امور علمی متناسب با شرایط مدرسه در رسالت ها و مأموریت های تشکیلات

ب) تبیین وظایف مسئولیت های ترسیم شده در زیر مجموعه واحد

ج) طرح ریزی برای اجرای برنامه های آموزشی ترسیم شده از سوی اتحادیه

د) پیگیری وضعیت تحصیلی اعضاء و بهره مندی از ظرفیت های تشکیلات به ویژه مؤسسه علمی آینده سازان برای پشتیبانی علمی – درسی اعضاء

هـ) زمینه سازی برای نقش آفرینی دانش آموزان در عرصه های علمی و مطالعاتی

و) اجرای برنامه های مختلف آموزشی ، معرفتی ، تشکیلاتی و مهارتی طراحی شده از سوی اتحادیه برای لایه های مختلف اعضاء در حوزه آموزشی ، معرفتی ، تشکیلاتی و مهارتی

ز) زمینه سازی برای پشتیبانی از طرح ها و ابتکارات دانش آموزان در حوزه علم و فن آوری

ح) ارتباط گیری با جایگاه متناظر در اتحادیه شهرستان جهت اجرای مأموریت های محوله از سوی مسئول انجمن اسلامی

ط) شناسایی و جذب زبدگان انجمن اسلامی برای تصدی مسئولیت های زیر مجموعه متناسب با توانایی افراد همانند مسئول برگزاری مسابقات آموزشی و علمی – مسئول کتابخانه – مسئول شناسایی دانش آموزان نخبه – مسئول راه اندازی گروه مطالعاتی (حلقه ها معرفت)

واحد فرهنگی – اجتماعی

این واحد مدیریت کلیه فعالیت های فرهنگی – اجتماعی موج آفرین در مدرسه را بر عهده دارد که در جهت رشد و ارتقاء سطح بینش سیاسی ، اجتماعی و فرهنگی اعضا تلاش می کند و با فعالیت های گروهی ، ورزشی و وظایف ذیل به تربیت روحی و جسمانی اعضاء می پردازد .

الف) طرح ریزی ساختار زیر مجموعه واحد فرهنگی و امور اجتماعی متناسب با شرایط مدرسه و رسالت ها و مأموریت های تشکیلات.

ب) تبیین وظایف مسئولیت های ترسیم شده برای زیر مجموعه واحد.

ج) طرح ریزی برای اجرای برنامه های فرهنگی ، اجتماعی و جریان ساز.

د) ارتباط گیری با اتحادیه شهرستان جهت اجرای مأموریت های محوله از سوی مسئول انجمن اسلامی.

هـ) برقراری ارتباط با سایر تشکل های دانش آموزی در زمینه های فرهنگی و اجتماعی با هماهنگی مسئول انجمن اسلامی.

و) برگزاری هیأت انصارالمهدی (عج) در قالب مدرسه ای با تأکید بر برنامه های معرفتی.

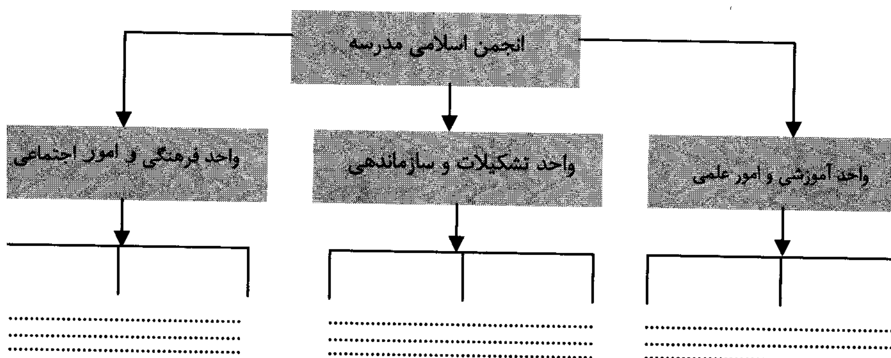
ز) اهتمام در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت و پیگیری امور مربوط به شهدای دانش آموز به ویژه سرگذشت پژوهی.

ح) زمینه سازی برای ترغیب بیشتر دانش آموزان در اقامه نماز جماعت مدرسه.

ط) زمینه سازی برای ترویج فرهنگ حجاب و عفاف در مدرسه.

ی) شناسایی و جذب زبدگان انجمن اسلامی برای تصدی مسئولیت های زیر مجموعه متناسب با توانایی افراد همانند مسئول امور ورزشی – مسئول امور مراسم و مناسبت ها – مسئول امور اردویی- مسئول امور هیأت انصارالمهدی (عج) و برنامه های قرآنی – مسئول امور شهدا و سرگذشت پژوهی – مسئول برگزاری نماز جماعت و ترویج ارزش های اسلامی و ...

ترکیب اعضا :

نحوه ی انتخاب اعضا :

۱- انتخاب مسئول انجمن

الف) مدارسی که انجمن اسلامی نداشته اند :

مسئول اتحادیه ی شهرستان از طریق مشورت با مدیر مدرسه ، چند تن از دانش آموزان زبده را از پایه ی اول شناسایی نموده و از طریق ارتباط و مصاحبه با این افراد ، نیروی مناسب را جهت تصدی این سمت انتخاب می کند .

ب) مدارسی که انجمن اسلامی دارند :

مسئول اتحادیه ی شهرستان از طریق مشورت با مدیر مدرسه و بررسی گزارشات رسیده از عملکرد اعضای هیأت مرکزی گذشته و نیز پیشنهادهای مسئول انجمن و هیأت مرکزی دوره ی قبل در معرفی فرد مناسب جهت تصدی این سمت ، آن فرد را شناسایی نموده و از طریق ارتباط و مصاحبه ، نیروی مناسب را انتخاب می کند .

۲- انتخاب مسئولین واحدهای هیأت مرکزی

مسئولین هر یک از دو واحد آموزش و امور علمی – درسی و نیز واحد فرهنگی و اجتماعی از طریق مسئول انجمن با هماهنگی مدیر مدرسه ، با شناسایی دانش آموزان زبده و علاقه مند و با توجه به قابلیت ها و استعدادهای آنان ، انتخاب و به اتحادیه ی شهرستان معرفی می شوند .

۳- انتخاب سایر اعضا

از طریق فراخوان عمومی ، عضوگیری و استفاده از شیوه های عضویابی .

زمان انتخاب اعضا

انتخاب مسئول انجمن : اردیبهشت ماه
انتخاب هیأت مرکزی : نیمه ی اول مهرماه
سایر اعضا : مهرماه و آبان ماه
آغاز به کار انجمن : مهرماه

جدول عناوین فعالیت های اختصاصی اتحادیه

انجمن اسلامی دانش آموزان

ردیف	عناوین فعالیت های اختصاصی	ریز فعالیت ها
۱	آموزش تشکیلاتی اعضا	الف) دوره های یک روزه ی طلایه داران فردا (سه نفر از هر مدرسه) ب) خیمه های معرفت گروه های ۲۲ نفره (هفت نفر از هر مدرسه) ج) کتاب همراه مدیران فردا (مجموع توصیه های آموزشی ، تشکیلاتی) د) اردوهای آموزشی تشکیلاتی ه) نشریه ی تخصصی خیمه های معرفت
۲	ساماندهی	الف) طرح انسجام (شناسایی و جذب اعضا و صدور کارت) ب) تشکیل هیات های مرکزی دبیرستان ج) توزیع محصولات طرح انسجام د) شرکت فعال در شوراهای شهرستان ه) حضور فعال فارغ التحصیلان به عنوان رابط اتحادیه ی مدرسه
۳	فرهنگی ، اجتماعی	الف) فعال سازی هیات های دانش آموزی انصار المهدی در مدارس ب) سرگذشت پژوهی شهدای دانش آموز (کنگره ی همکلاسی آسمانی) ج) هم اندیشی های منطقه ای و مدرسه ای با رویکرد چشم انداز بیست ساله د) هم اندیشی های منطقه ای و مدرسه ای با رویکرد گفتمان انقلاب اسلامی ه) اردوهای زیارتی تشویقی
۴	جنبش دانش آموزی و فعالیت های موج آفرین	الف) همایش های استانی و کشوری چشم انداز و گفتمان انقلاب اسلامی ب) دیدار اختصاصی اعضای انجمن اسلامی با رهبر انقلاب ج) کنگره ی همکلاسی آسمانی – یاران جوان روح ا . . . (شهدای دانش آموزی که در جریان انقلاب شهید شدند) د) اتاق دوستی دانش آموزان کشورهای جهان اسلام ه) بزرگداشت سالروز تاسیس اتحادیه

۵	فعالیت های رسانه ای	الف) نشریه ی آینده سازان ب) پورتال اتحادیه (آینده ساز) ج) تولید بازی رایانه ای د) تولید انواع نرم افزارهای آموزشی ه) تولید فیلم همکلاسی آسمانی و مستند شهید طوقانی و) سایت های اینترنتی (ظفر ، ادب و هنر ، روابط عمومی)
۶	مرکز آفرینش های ادبی ، هنری و آینده سازان	الف) خانه ی ادب و هنر (جذب و آموزش دانش آموزان مستعد) ب) خانه ی قلم (جذب و آموزش دانش آموزان نویسنده) ج) جشنواره ی نشریات دانش آموزی (مداد کمرنگ) د) سوگواره ی کربلا (مرکز آسمان) شناسایی و آموزش دانش آموزان شاعر
۷	موسسه ی علمی آینده سازان	الف) برگزاری مسابقات علمی سراسری با هماهنگی آموزش و پرورش ب) خانه ی علمی (تجهیزات مدرن آزمایشگاهی در زمینه های علوم فیزیک و انرژی) ج) باشگاه علمی آینده سازان د) اردوهای سفیران علمی (اعزام به مناطق محروم) ه) المپیاد علمی اعضای انجمن های اسلامی دانش آموزان
۸	مرکز فرهنگی تبلیغی آینده سازان قم	الف) جذب و شناسایی و آموزش طلاب جوان و علاقه مند مشارکت در تبلیغ دانش آموزی ب) اعزام طلاب جوان به مدارس کشور به مناسبت ها و ایام خاص ج) صندوق همراز (پل ارتباطی دانش آموزان با مقام معظم رهبری به وسیله ی نماینده ی رهبری در مجموعه) د) تولید محصولات فرهنگی مورد نیاز دانش آموزان

سازمان دانش آموزی
جمهوری اسلامی ایران

فصل ششم

سازمان دانش آموزی

سازمان دانش آموزی

سال تأسیس	۱۳۷۸
نهاد تأیید کننده	شورای عالی انقلاب فرهنگی - مجلس شورای اسلامی ، شورای نگهبان
مخاطبین	دانش آموزان و گروه های سنی کمتر از ۱۸ سال
نشریه	خودمانی

تعریف

به منظور اعتلای شخصیت دینی ، اخلاقی ، عقلانی ، عاطفی ، علمی و اجتماعی دانش آموزان و ایجاد زمینه ی مشارکت همه جانبه ی آن ها در زمینه های اعتقادی ، فرهنگی ، اجتماعی ، سیاسی ، ورزشی و هنری ، سازمانی عمومی و غیردولتی با عنوان سازمان دانش آموزی جمهوری اسلامی ایران و با مقررات خاص تحت نظارت وزارت آموزش و پرورش شده است .

اهداف

الف – زمینه سازی تعلیم و تربیت اسلامی دانش آموزان در ابعاد مختلف فردی و اجتماعی ، برای کسب فضایل اخلاقی و کمالات انسانی بر اساس تعالیم عالیه اسلام ناب محمدی صلی الله و علیه و آله .

ب – زمینه سازی برای گسترش مشارکت فعال دانش آموزان در عرصه های مختلف انقلاب و کشور .

ج – برنامه ریزی برای استفاده ی مفید از اوقات فراغت دانش آموزان و آماده سازی آنان برای پذیرش مسئولیت های فردی و اجتماعی .

د – ترویج الگوها و اسوه های انقلابی ، اسلامی و ملی در بین دانش آموزان .

هـ - تقویت روحیه ی تعاون و نیکوکاری ، نوع دوستی و کمک به دیگران ، ترغیب به رعایت نظم و انضباط اجتماعی و روحیه ی قانون گرایی و احترام به قانون در جامعه .

و – مشارکت در ارتباطات بین المللی دانش آموزان به ویژه با دانش آموزان کشورهای اسلامی .

ز – ایجاد علاقه و ایمان به فرهنگ خودی ، خودباوری و توجه به شعار نه شرقی و نه غربی .

اصول کلی حاکم بر سیاست ها ، فعالیت ها و برنامه ها :

۱- اهتمام به حفظ اصول و ارزش های اسلامی ، ملی و انقلاب اسلامی به ویژه پاسداری از حریم ولایت و قانون اساسی در شکل دادن و سازماندهی فعالیت های مختلف دانش آموزان .

۲- پاسداری از ارزش های اخلاقی ، اسلامی و انسانی در کلیه ی شئون سازمان .

۳- تلاش برای تحت پوشش قرار دادن آحاد دانش آموزان و گروه های سنی کمتر از هجده سال .

۴- توجه به نیاز ، علاقه ، استعداد و قابلیت های اعضای تحت پوشش و تلاش برای رشد همه جانبه ی فردی و اجتماعی آنان .

۵- مشارکت فعال اعضا در همه ی عرصه های فعالیت سازمان .

۶- بهره برداری مناسب و درست از ظرفیت های موجود ملی اعم از فرهنگی ، آموزشی ، اجتماعی و اقتصادی جامعه .

۷- ایجاد زمینه های خود اتکایی در انجام مأموریت های سازمانی ، اعم از انسانی و منابع مالی .

۸- حضور در کلیه ی عرصه های توسعه ی کشور اعم از فرهنگی ، اجتماعی ، سیاسی ، اقتصادی و غیره به منظور ارتقای توانمندی های فردی و اجتماعی دانش آموزان متناسب با مقتضیات سنی ، اجتماعی و محل جغرافیایی .

۹- عدم تمرکز در انجام وظایف محوله و تفویض اختیار به سطوح منطقه ای و آحاد نیروهای مرتبط با سازمان .

۱۰- ایجاد هویت ملی و اسلامی و تقویت روح جمعی و سازمان پذیری از طریق نشان ها و علائم .

۱۱- رعایت اصل هماهنگی کلیه ی فعالیت ها با برنامه های تعلیم و تربیت عمومی کشور .

۱۲- تأکید بر انجام فعالیت ها به شیوه ی کارگروهی ، پویا و فعال .

۱۳- تداوم در برنامه ریزی ها و اجرای برنامه های تربیتی .

۱۴- تأکید بر تعلیم مهارت ها و ایجاد روحیات و صفات مطلوب از طریق فعالیت های عملی .

اعضا

اعضای سازمان ، دانش آموزان می باشند و سازمان می تواند از مربیان و معلمان به عنوان همکاری افتخاری استفاده نماید .

ارکان

هیأت امنا .
شورای برنامه ریزی .
رئیس سازمان .
مجمع عمومی (کنگره) .

ترکیب اعضای هیأت امنا

۱- وزیر آموزش و پرورش (رئیس هیأت امنا) .
۲- معاون رئیس جمهور و سرپرست سازمان تربیت بدنی .
۳- دبیر شورای عالی جوانان .
۴- فرمانده ی نیروی مقاومت بسیج یا نماینده ی تام الاختیار او .
۵- رئیس اتحادیه ی انجمن های اسلامی دانش آموزان .
۶- مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان .
۷- چهار نفر از اعضای اصلی سازمان (دو پسر – دو دختر) به انتخاب مجمع نمایندگان اعضا .
۸- دو نفر از میان همکاران افتخاری سازمان (یک نفر زن – یک نفر مرد) به انتخاب مجمع عمومی .
۹- دو نفر از افراد مطلع و صاحب نظر در امور پرورشی نوجوانان و جوانان به انتخاب وزیر آموزش و پرورش .
۱۰- دو نفر از معاونان وزارت آموزش و پرورش با انتخاب وزیر .
۱۱- معاون پرورشی وزارت آموزش و پرورش (نایب رییس هیأت امنا) .

• تشکل های سازمان دانش آموزی

۱. پیشتازان و فرزانگان
۲. شاخه ی دانش آموزی هلال احمر
۳. اعضای باشگاه استعدادهای برتر دانش آموزی
۴. اعضای خبرگزاری پانا

تشکل پیشتازان و فرزانگان

این تشکل در سال ۱۳۷۲ توسط اداره ی کل فعالیت های دانش آموزی وزارت آموزش و پرورش تشکیل شده و از سال ۱۳۷۹ تا کنون در سازمان دانش آموزی با نام پیشتازان (اعضای پسر) و فرزانگان (اعضای دختر) فعالیت می کند.

اعضای این تشکیلات با شعار همدلی ، همفکری ، همکاری دارای هویت تشکیلاتی (آرم ، روش ، علامت ، شعار ، منش سلام دادن ، لباس فرم ، نشان ها و درجات سنواتی و تعلیماتی و ...) به فراگیری دوازده منش پیشتازان و فرزانگان همّت می گمارند.

تشکیلات پیشتازان و فرزانگان ، دانش آموزان پسر و دختر را در سه دوره ی تحصیلی تحت پوشش خود قرار می دهد. (از چهارم ابتدایی تا سوم متوسطه).

دانش آموزان در قالب گروه های ۳۶ نفره ، با هدایت یک مربی کارآزموده در ساعات غیر درسی در مراکز آموزشی به فعالیت می پردازند. هر دوره ی تحصیلی دارای یک کتاب با محتوای آموزشی خاص همان دوره در قالب محورهای آموزشی ، خودسازی دینی و باورهای اسلامی ، زندگی اجتماعی ، تشکیلاتی و سازمانی ، زیست محیطی و طبیعت و فعالیت های گروهی و مهارتی می باشند.

این دو تشکل علاوه بر فعالیت های مرتبط تشکیلاتی ، در راستای اهداف و ماموریت های سازمانی در قالب طرح های مشارکتی با سایر دستگاه ها ، از قبیل سازمان جنگل ها و مراتع کشور (در هفته ی

منابع طبیعی) ، نیروی انتظامی (پلیس یار پیشتاز) و ... فعالیت دارند .
همچنین در طول سال ، در قالب اردوهای استانی و ملی ، آموخته های تشکیلاتی خود را به صورت مهارت های اردویی و توانمندی های کسب شده به نمایش می گذارند .

جدول عناوین فعالیت های اختصاصی سازمان دانش آموزی

ردیف	عناوین فعالیت های اختصاصی	ریز فعالیت ها
۱	توسعه و تقویت تشکیلات دانش آموزی پیشتازان و فرزانگان	* انعقاد تفاهم نامه ی همکاری مشترک با سازمان و نهادهای اجتماعی * جذب و ساماندهی اعضا و مربیان * توسعه ی وسایل آموزشی و کمک آموزشی ، تهیه ی ملزومات مورد نیاز * برگزاری اردوی کشوری ، هم گروهی استانی ، شهرستانی اعضا و مربیان * ایجاد گروه های موضوعی * برگزاری انتخابات مربیان راهنما * تنظیم تقویم اجرایی فعالیت های پیشتازان و فرزانگان * اهدای نشان لیاقت * غبار روبی مساجد و قبور مطهر شهدا * ایجاد بانک اطلاعاتی اعضا و مربیان * برگزاری آزمون هماهنگ مربیان * همایش سرگروه ها و مربیان راهنما * برگزاری جشنواره ی الگوهای مهارتی مربیان * برگزاری بازدیدهای تخصصی از گروه های پیشتازان و فرزانگان
۲	راه اندازی باشگاه استعدادهای برتر دانش آموزان عضو سازمان دانش آموزی	* تشکیل شورای سیاست گزاری استعدادهای برتر * حمایت از آثار علمی و انتشار آثار استانی * ارسال مستمر اطلاعات و بسته های حاوی آگاهی های علمی و مهارتی * فراهم سازی زمینه ی شرکت اعضا در مجامع علمی ، فرهنگی ، داخلی و خارجی
۳	عمره ی دانش آموزی	* تشکیل شورای سیاست گذاری و اجرایی عمره ی دانش آموزی * تدوین شیوه نامه های فرهنگی قبل ، حین و بعد از برگزاری عمره * برگزاری همایش های آموزشی و فرهنگی * جشنواره های نرم افزار * مسابقات رباتیک

۴	آموزشی ، فرهنگی ، پژوهشی	• بازنگری محتوای آموزشی پیشتازان و فرزانگان • بازنگری لباس فرم پیشتازان و فرزانگان • کار گروه استعدادهای برتر • کار گروه راهیان معرفت
۵	سازماندهی راهیان معرفت	• تشکیل انجمن راهیان معرفت (برنامه های فرهنگی پس از عمره) • دریافت اطلاعات لازم از شرکت کنندگان • گرامیداشت هفته حج • برگزاری مسابقات مختلف فرهنگی
۶	دبیر خانه مجامع اعضا و مربیان سازمان دانش آموزی	• برگزاری انتخابات کنگره ی اعضا و مربیان در سطوح شهرستانی ، استانی و کشوری • برگزاری کنگره ی سالانه • پیگیری مصوبات هیات رئیسه و کنگره • فعال سازی کمیسیون های مجامع استانی و پیگیری مصوبات کمیسیون ها • هماهنگی جهت حضور اعضاء و مربیان درجلسات شورای برنامه ریزی و هیات امنا
۷	دبیر خانه مجلس دانش آموزی	• برگزاری انتخابات جهت تعیین نمایندگان استان و هیات رئیسه ی مجلس • بحث و تبادل نظر پیرامون مسائل دانش آموزی و ارائه ی راهکار و پیشنهاد به مسئولین مربوطه • تشکیل کمیسیون های تخصصی
۸	خبر گزاری پانا	• شش مدرسه یک خبرنگار • گرامیداشت روز خبرنگار • آموزش خبرنگاری
۹	روابط بین الملل	• ارتباط با سایر دانش آموزان کشورها • روابط با کشورهای اسلامی • ارتباط دانش آموزان عضو اکو